

## NA STOTINE KATOLIŠKIH KLUBOV ZAPRTIH

KOLUMBOVI VITEZI SKUŠAJO  
POTOM AMERIŠKE VLADE  
NASTOPITI PROTI MUSSOLINIJU

Papež se je posvetoval s štiriindvajsetimi kardinali, kakšno stališče naj zavzame Vatikan napram italijanski vladi. — Napetost med cerkvijo in državo je dospela do viška. — Kolumbovi Vitezi so potrošili zadnja leta v Italiji nad en milijon dolarjev, v zameno pa niso vprašali vlade za nikako uslugo. — Ameriška vlada še ni pojasnila svojega stališča.

VATIKANSKO MESTO, 1. junija. — Danes se je vršilo izredno posvetovanje med štiriindvajsetimi člani kardinalskega kolegija in papežem Pijem XI. Posvetovali so se glede krize, ki je nastala med Vatikanom in fašistično državo.

Po eno uro trajajočem posvetovanju je bila seja odgodena. Nobeden ni hotel povedati, kaj so ukrenili, toda rečeno je bilo, da bo izdano še do večera nekako ugotovilo.

Zborovanje se je vršilo v konsistorijalni dvorani. Kot se čuje, je pojasnil papež kardinalom, situacijo, ki je nastala, ko so dali fašisti zapreti podružnice družbe "Katoliška akcija".

Oficijelni vladni krogi so davi priznali, da je bilo zaprtih po Italiji več sto katoliških klubov. Policija ni hotela dati nobenih nadaljnjih informacij, pač je pa rekla, da bo tudi vlada pojasnila nocoj v posebnem komuniqueju svoje stališče. Prefekti raznih provinc so se v obili meri poslužili oblasti, ki jim jo je dala vlada ter so zaprli skoro vse katoliške klube.

Vlada jim je naročila, naj zapro vsak klub, o katerem domnevajo, da se je v njem vršila protivladna delavnost. Zapisniki klubov, sezname članstva in druge listine so pod policijsko kontrolo.

Zborovanje med papežem in kardinali je predstavljalo višek razvojev, ki so se pojavili iz spora med Vatikanom in italijansko fašistično vlado.

Policija je dala zapreti tudi razne prostore in igrišča, ki o last ameriških Kolumbovih Vitezov.

Amerikanec Mr. Hearn, ki je upravitelj njihove lastnine je izjavil:

— Na vsak način mora poseči vmes ameriška vlada. Ako ameriška ne stori tega, ne bo nikdar konec te situacije. Policija je brez vzroka oziroma svarila zaplenila listine in knjige na San Lorenzo Igrišču, zaprla vrata ter obdržala ključe.

— Mene tedaj ni bilo v mestu, toda ko so mi to sporočili, sem dal zapreti vse druge naše prostore. Tudi svoj urad sem zaprl, in bo zaprt toliko časa, dokler ne bo ameriško poslanstvo dognalo, s kakšno pravico se polasča italijanska vlada ameriške lastnine. Z italijanska družbo "Katoliška akcija" nimamo mi nobenega stika. — Naše delovanje je izrazito človekoljubno. Mi odpiramo igrišča za otroke, na katere imajo vstop otroci vseh veroizpovedi. Razen mene so vsi naši uzlužbenci Italijani. Med njimi je pretežna večina fašistov. V zadnjih desetih letih smo potrošili v Italiji nad en milijon dolarjev, pa nismo vprašali laške vlade niti za eno uslugo. Nas ne brigajo težkoče, ki so se pojavile med vlado in Vatikanom ter vsled tega ne moremo pojmiti, zakaj je nastopila vlada proti nam.

Iz precej zanesljivega vira se je izvedelo, da je vlada zato nastopila proti "Katoliški akciji", ker so nekateri člani te družbe izrabljali ekonomsko krizo ter so širili propagando za ustanovitev nove katoliške politične stranke, ki bi v ugodnem trenutku nadomestila fašizem.

Vatikan vztraja na stališču, da se "Katoliška akcija" ni nikdar vmešavala v politiko.

REGISTRIRANJE  
INOZEMCEV  
V MICHIGANU

Governer je podpisal predlogo, da se mora nenaturalizirani inozemec registrirati.

DETROIT, Mich., 1. junija. — Governer Brucker je danes podpisal takozvano "alien-registration" predlogo, proti kateri so se odločno borile vse napredne organizacije ter razredno-zavežno delavstvo.

Predloga je že postala zakon.

Pri policiji se mora registrirati vsak inozemec, ki še ni naturaliziran državljan.

American Civil Liberties Union bo skušala dokazati, da je postava neveljavna.

Inozemcem, ki se ne bodo registrirali, prete precejšnje kazni, med njimi tudi deportacija.

V tej državi je dosti podjetij, pri katerih inozemec ni mogel dobiti dela, če ni bil naturaliziran državljan.

CROWLEY  
OBDOJEN  
NA SMRT

Ko se prevedli mladega morilca Crowleya v Sing Sing, so našli pri njem ostro bodalo.

OSSINING, N. Y., 1. junija. — V Sing Sing so privedli dvajsetletnega morilca Francis Crowleya, ki je bil obsojen v smrt na električnem stolu, ker je usmrtil policista Hirscha.

Dasi so ga že v Nassau County jetnišnici, kjer je čakal obsodbe, namerno preiskali in so ga med vožnjo steno stražili, so našli pri njem štiri inche dolgo bodalo, napravljen iz železne žlice.

Na vprašanje, če je hotel sebe ali koga drugega usmrtiti, se je drzno zasmejal in odvrnil: — Uganite! Smrtna obsodba bo izvršena začetkom meseca julija.

Crowley je bil osumljen umora plesalke Virginije Brannen. Policist Hirsch ga je iskal in ga hotel aretirati. Crowley je pa potegnil revolver in ga ustrelil.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Papež je praznoval včeraj svoj 74. rojstni dan ter rekel pri tej priliki: —

— To je zame skrajno žalosten in skrbipoln dan. Svet naj izve potom rimskega škofa, kaj se je zgodilo in nakak način se je zgodilo.

Papež je že večkrat strogo obsodil fašistični sistem vzgajanja mladine, češ, da fašisti prepajajo mladino z duhom sovražstva in nasilja.

— WASHINGTON, D. C., 1. junija. — Uradniki državnega departmeta niso hoteli izjaviti, če bo ameriška vlada protestirala, ker je dala italijanska vlada zapreti igrišče Kolumbovih vitezov.

Po mnenju diplomatskih izvedencev se to ne bo zgodilo, ker se zaplenba oziroma zatvorjenje tiče privatne lastnine v Italiji, privatna lastnina je pa soglasno z mednarodno postavo podvržena italijanskim zakonom.

PICCARDU  
IN KIPFERJU  
NA ČAST

Mesto je priredilo letalcema slavnostni banket. Ljudska množica je čakala na postaji.

AUGSBURG, Nemčija, 1. junija. — Kljub silnemu deževju so pripravili prebivalci tega mesta veličansko ovacijo profesorju Avgustinu Piccardu in njegovemu pomočniku dr. Karlu Kipferju, ko sta se vrnila semkaj iz Obergurgul na Tirolskem.

Od tukaj sta se podala preteklo sredo s svojim balonom devet milij visoko.

Že tri ure pred prihodom vlakom so ljudje v prazničnih oblekah stali na cestah ter pričakovali znanstvenika. Niti nevinna ni mogla o hladiti navdušenja občinstva, ki je pričela navdušeno klicati, ko sta stopila profesor Piccard in Kipfer iz vlaka.

Oba so spremili v hotel, kjer sta se morala parkrat pokazati na balkonu, da zadovoljita nestrpnosti. Danes zvečer se je vršil banket njima na čast.

NAPAD NA  
KATOLIŠKO  
PROCESIJO

Tekom procesije je nekdo vrgel kamen v kip Matere Božje. — Velik spreved katolikov v Glasgowu.

MOSEND, Škotska, 1. junija. — V nedeljo je bilo pet oseb aretiranih, več pa precej nevarno ranjenih, več pa precej nevarno ranjenih, ko se je policija poslužila svojega orožja, da zisti neko katoliško procesijo.

Iz množice, ki je stala ob cesti, je namreč priletel kamen ter zadela kip Matere Božje, ki so ga nosili v procesiji.

Posledica tega so bili vroči spopadi.

GLASGOW, 1. junija. — Tukaj se je vršila procesija, katere se je udeležilo nad deset tisoč katolikov. Udeležence je stražila policija peš in na konjih.

## KOMUNIZEM NA FILIPINIH

MANILA Filipinsko otočje, 1. jun. — V soboto je tukajšnja policija aretirala 319 komunistov, ki so širili komunistično propagando in so krivi raznih nasilstev.

Med njimi je tudi Orisanto Evangelista, ki je bil že večkrat zaprt.

WILSONA SO  
BAJE HOTELI  
ZASTRUPITI

Značilna knjiga bivšega načelnika ameriškega urada za šifriranje. — Vpliv Angležinje na ameriškega mirovne komisarja.

Bivši načelnik šifriranega urada v ameriškem vojnem departmetu, Herbert O. Yardley, je izdal zanimivo knjigo "The American Black Chamber". V prvi vrsti se nanaša na ameriške šifre in načina tajnega poročanja, ki je bil tako zastarel, da so Nemci z njihovo pojasnili vsebino vsake šifrirane brzojavke.

Nemci so namreč prav dobro vedeli, da bodo začeli Amerikanci dne 12. septembra ofenzivo pri St. Michiel in so se temu primerno pripravili.

V knjigi je vsepolno zgodb glede šifriranega sistema in zavezniške tajne policije. Sledeča je posebnost: —

Čitatelji si lahko predstavljajo strah, ki me je navdajal, ko sem rešil brzojavko, ki mi je poročala, da so sklenili zavezniški usmrtili predsednika Wilsona. Načrt je obstajal v tem, da se primeša njegovi hrani male množine smrtonosnega strupa, oziroma da se v ledu, s katerim si je hladil pijačo, spravi v njegov sistem bacile influence. Oseba, ki je to sporočila, je bila zrna kot skrajno zanesljiva ter nas je za božjo voljo prosila, naj posvarimo predsednika.

Ne vem, če je bila ta zarota res zasnovana in če je imela kake posledice. Znano je le toliko, da je predsednik Wilson v Parizu zbolel ter kmalu nato umrl zagonetne smrti.

Nadalje pravi pisec, da so našli zavezniški neko žensko, ki naj bi izvajala vpliv na ameriške mirovne komisarje.

Pisatelj navaja tajno spodbilo, iz katerega je razvidno, da je bila Anglija tekom mirovne konference neki ženski petindvajset tisoč funtov sterlingov. Žensko so večkrat videli v družbi nekega ameriškega mirovne komisarja.

Njena naloga bi bila spraviti komisarja v zadrege, če bi zavzel na konferenci stališče, ki bi Angležem ne bilo povolji.

KITAJSKA  
PRED NOVO  
DRŽAV. VOJNO

Neodvisnost gibanje narašča. — Nanking v skrbih glede naraščanja komunistične in banditske nevarnosti.

SANGHAI, Kitajsko, 1. junija. — Danes zvečer so kazala vsa znamenja, da nameravajo vstati v južni Kitajski ustanoviti svojo lastno vlado v Kantonu v opoziciji proti nankinški vladi.

Poročila iz Kantona pravijo, da je opaziti veliko delavnost med vstaki, ki so močnejši kot so bili kdaj prej. Med tem pa zastopa nacionalistična vlada stališče, da je položaj sicer nevaren, da pa je treba zrediti nanj mirno, čeprav je vse pripravljeno za zatrtje vstaje.

Nankinški voditelji pravi, da je vlada v večjih skrbih pred razširjenjem komunistične ter banditske nevarnosti.

Brez dvoma se vrše tajna pogajanja med Nankingom in Kantonom.

AKTIVNOST  
NEMŠKIH  
MONARHISTOV

Slavnosti "Stahlhelma" se je udeležil bivši nemški kronprinc v družbi starih nemških generalov.

BRESLAU, Nemčija, 1. junija. — Tukaj se je vršilo veliko zborovanje nemškega "Stahlhelma", katerega se je udeležilo nad sto petdeset tisoč oseb. Kot častni gostje so bili navzoči tudi bivši nemški kronprinc, generalni feldmaršal Mackensen ter gener. polkovnik Heye in Seeckt.

Uvodni govor je imel prvi zvezni voditelj Seldte, ki je odločno obsodil versaillesko mirovno pogodbo.

Na tem mestu zahtevamo — je dejal, — da se morata tako zunanja kot notranja politika poslužiti vseh sredstev, da se pomaga zatiranjem prebivalstvu v Vzhodni Šleziji.

Po zborovanju se je završilo — stahlhelmovci in člani nasprotnih organizacij več vročih spopadov.

## NEMIRI V VARŠAVI

VARŠAVA, Poljska, 1. junija. — Včeraj so se po raznih delih mesta vršile komunistične demonstracije. Ko jih je policija skušala razgnati, je bila ponesreči usmrčena neka mlada deklica, trije gledalci so bili pa nevarno poškodovani.

JAPONSKA BOLNIŠNICA  
ZGORELA

TOKIO, Japonska, 1. junija. — V Kanazawa bolnišnici je izbruhnil ogenj, ki je povzročil ogromno škodo. Poslopje je skoro do tal pogorelo. Ognjegasci in vojski so pravočasno prenesli vse bolnike na varno.

ATENTATORJI PRED  
SODIŠČEM

RIM, Italija, 1. junija. — V petek se bo začel pred posebnim tribunalom za zaščito države proces proti šestim komunistom, ki so vzporedno prenesli na kralja Viktorja Emanuela.

## DENARNA NAKAZILA

IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO  
KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI  
SEZNAM

| V JUGOSLAVIJO |           |
|---------------|-----------|
| Din 500       | \$ 9.35   |
| Din 1000      | \$ 18.50  |
| Din 2500      | \$ 45.75  |
| Din 3000      | \$ 54.60  |
| Din 5000      | \$ 90.50  |
| Din 10,000    | \$ 180.00 |

| V ITALIJO |          |
|-----------|----------|
| Lir 100   | \$ 5.75  |
| Lir 200   | \$ 11.30 |
| Lir 300   | \$ 16.80 |
| Lir 500   | \$ 27.40 |
| Lir 1000  | \$ 54.25 |

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH  
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$5.25.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam plačnim potom sporazumejo glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino 75c.

**Sakser State Bank**  
82 Cortlandt Street  
New York, N. Y.  
Telephone Barclay 7-0380

# "Glas Naroda"

Owned and Published by  
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY  
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:  
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"  
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

|                                    |                            |        |
|------------------------------------|----------------------------|--------|
| En celo leto velja list za Ameriko | Za New York za celo leto   | \$7.00 |
| in Kanado                          | Za pol leta                | \$3.50 |
| Za pol leta                        | Za inozemstvo za celo leto | \$7.00 |
| Za četrt leta                      |                            | \$3.50 |

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikom.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčjujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivalične naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.  
Telephone: Chelsea 3575

## PRISILJEVANJE IN DEPORTACIJE

Wickershamova komisija se je zopet sestala, da bo sestavila nadaljnje poročilo ter obenem tudi zaključila svoje delo.

Zelo zanimivo bi bilo izvedeti, kakšno stališče bo zavzela komisija napram deportacijam priseljencev. Zvezni delavski departament je namreč začel precej ostro nastopati proti onim, ki so prišli nepostavnim potom v deželo. Če takega človeka zasačijo, ga skoro v vsakem primeru pošljejo nazaj, kajti postava je postava.

Pri lovenju takih ljudi se pa poslužujejo oblasti zelo čudnih metod.

Večkrat se je že pripetilo, da je policija v družbi priseljenjskih uradnikov vdrla v dvorano, kjer se je vršilo kako zborovanje ali pa zabava. Domnevala je namreč, da je med udeleženci nekaj takih, ki niso prišli postavnim potom v deželo.

Vse, ki se niso mogli izkazati, da so ameriški državljani oziroma da se mudijo tukaj postavnim potom, so odvedli na policijsko stražnico, kjer so jih podvrgli dolgotrajnemu zaslišanju.

Proti takemu ravnanju je bil odločno nastopil newyorški zvezni senator Robert F. Wagner. Taki napadi se izza onega časa bolj poredkoma dogajajo, toda dogajajo se vendar še.

Po naročilu Wickershamove komisije je Rueben Oppenheimer natančno preštudiral, kako se izvajajo do ločbe priseljenjskih in deportacijskih postav.

Pred par tedni je predložil komisiji poročilo, v katerem pravi, da je bilo dosti inozemcev deportiranih nepostavnim potom, da so se vršile aretacije brez zapornega povelja in da so bile v številnih slučajih kršene pravice inozemcev.

Kot znano, so washingtonske oblasti naročile ameriškim konzulom v inozemstvu naj bodo zelo previdni pri izbiri ljudi, katerim dajo pravico za priseljenje v Združene države.

Posebno naj gledajo, da bi se ne priselil nihče, ki bi utegnil postati breme javne dobrodelnosti.

Konzul lahko samovoljno odloča, koliko denarja mora imeti človek, da se bo v tej deželi magari par let brez dela preživel. Nekateri konzuli pravijo, da je potrebnih v to svrhu pet tisoč, nekateri celo deset tisoč dolarjev.

Oppenheimer dvomi, če je tako ravnanje v soglasju s postavo.

Ker proti odlokom priseljenjskih oblasti ni nikakega priziva, predlaga Oppenheimer, naj se ustanovi posebni justični tribunal, pri katerem se bodo lahko pritožili oni, ki bodo obsojeni na deportacijo.

Vse je radovedno, kakšno stališče bo zavzela Wickershamova komisija napram temu vprašanju, — če bo sploh zavzela kako stališče.

## ANGLEŠKI DEZERTERJI

V Londonu je izšla te dni knjiga "Dezertjer v svetovni vojni", ki je dvignila v javnosti mnogo prahu. Anonimni pisec, ki zavzema baje v javnem življenju odlično mesto, govori odkrito o čudnih rečeh, ki so se godile med vojno v Angliji. Med drugim pripoveduje, kako je sklenil jeseni leta 1917 desertirati. Seznanil se je na bojišču z nekim novinarjem, ki mu je povedal, da je v Angliji posebna organizacija, ki podpira dezertjerje in jih skriva. — Novinar mu je tudi povedal, na koga naj se v Dublinu obrne.

V Dublinu je dezertjerja sprejela stara, odlična dama, ki ga je nekaj časa gostila v svojem razkošnem stanovanju, potem mu je pa

preskrbela civilno obleko in mu omogočila pot do Belfasta. Dala mu je naslov krojača Dannyja. Dezertjer se je pa kmalu prepričal, da je krojačnica v resnici centrala vojaških beguncev. Iz vseh krajev Anglije so se zbirali begunci, da so jih pošiljali agenti v Ameriko ali pa v nevtralne države. Avtor knjige je preživel celo leto v Belfastu in ni imel niti najmanjših stitnosti. Vse je bilo dobro organizirano in nobenega begunca oblasti niso prijele. Skoz centralo je šlo več tisoč beguncev, ne da bi oblasti vedele za nje. In mnogi so zdaj v državni službi ali pa igrajo v javnem življenju odlične vloge, nihče pa ne slutiti, da so pobegnili z bojišča.

# Dopisi.

Harvey, Ill.

Leto dni je že poteklo, odkar se nisem oglasil v našem cenjenem listu Glas Naroda, ki mi je tako prijeten, da bi ne mogel biti brez njega. Priporočam ga vsakemu rojaku, ki se ni naročil nanj. Vsa čast Petru Zgagi, ker zna tako natančno ženske pogurkati. Ker mi je namreč potekla, vam pošljem šest dolarjev, da ne bom niti en dan brez njega.

Po družini volitvah smo se vendar enkrat iznebili starega župana, in zdaj imamo novega, ki nam obeta vsakovrstne dobrote. Občinske seje se vrše v moji dvorani.

Po časopisih se čita o slabih razmerah, ker tovarne že dolgo ne obratujejo. Res je slabo, toda zdi se mi, da bo še slabše. Komur je je kolikoj mogoče, naj si nekoliko zemlje nabavi in naj jo obdela.

Pozdrav vsem naročnikom in čitateljem Glasa Naroda.

Frank Spohr.

Jenny Lind, Ark.

Zadnjič sem vam poslal pomankljiv dopis, ki je bil natisnjen v Glas Naroda, št. 123 dne 26. maja 1931.

Da bodo cenjeni čitatelji zadovoljni obveščeni, Vas prosim, da natisnete še to:

John Eržen je ime rojaka, ki je umrl tukaj v Jenny Lind, Arkansas. Rojen je bil 1880 v Logatcu, Jugoslaviji.

Druge sem že prej poročal. Vas urednik in tudi vse čitatelje mojih dopisov pa prosim, da oprostite moji malomarnosti.

Mike Pike.

E. Windsor, Ont., Canada.

Tukaj se ne moremo pohvaliti z delavskimi razmerami, ker je vse skupaj pod ničlo. Ford Motor of Canada dela po 2 dni in pol, pa pravijo, da bo še to ustavljeno za nedoločen čas.

General Motor Co. tudi dela slabo, po par dni na teden. Vodstvo je to leto odpustilo par sto ljudi.

Canada Bridge Company je tudi odpustila polovico uslužbencev. Pri Creysler Corporation se dela tudi bolj malo. Naših ljudi tam ne vzaamejo. Tam delajo sami Frupkzi.

Drugega dela pa tukaj sploh ni za dobiti. Oni, kateri ima za čitek, beži ven, ker tukaj ni bodočnosti.

Dosti slabše ne more biti, kakor je sedaj tukaj za delavce. Samo eno je tukaj boljše kakor v U. S. A. Tukaj ni take prohibicije kot tam.

Včasih se nas zbere po šest ljudi in si pripeljemo en sodek, kar stane \$2.40, to je na vsakega štunta po 40c. Nato se razhladimo lepo v hiši. Če se pa še kaj več fantov oglasijo, pa kar po dva pripeljemo in se zabavamo za majhen denar precej dolgo popoldne.

Lepo pozdravim vse čitatelje in prijatelje širom Canade in U. S. A. in tudi Petra Zgago.

J. Miketich.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

## Special Interest Accounts

Vsak, kdor še nima vloge pri nas je vabljen, da se pridruži mnogoštevilnim našim vlagateljem, ker pri nas je denar VARNO naložen in ga zamore vsak vlagatelj dvigniti vsaki čas, brez vsake odpovedi, kar je v gotovih slučajih velike važnosti.

Vloge obrestujemo po 4%

in obresti tako od vsakega prvega v mesecu naprej in se pripisejo h glavnici vsakega 1. januarja in julija.

## Sakser State Bank

DEPOSITORY OF THE STATE OF NEW YORK  
111 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

# Iz Slovenije.

Velik požar v celjski cinkarni.

15. maja ob pol 12. je nenadoma rta še nepojasnjen način izbruhnil v srednjem novem poslopju celjske cinkarne d. d. v Gaberju velik požar, ki je v nekaj minutah zavzel skoro katastrofalen obseg. Cinkarstvo vodstvo je nemudoma telefonično obvestilo o nesreči celjsko gasilno društvo, ki je bilo že v kratkih minutah z vsemi svojimi avtomobili in brizgalnicami na licu mesta. Prohivalstva, ki je srečalo dve gasilne avtomobile, se je polotilo veliko razburjenje in kmalu so hitele proti Gaberju po veliki cesti in stranskih potih goste ljudske množice.

Mestni gasilci so takoj stopili v akcijo in iz številnih cevi brizgali na novo zgrajeno poslopje tovarne za cinkovo belilo močne curke. Leseno ostrešje, krito z opeko, je bilo v najkrajšem času popolnoma v plamenih in je bila vsaka rešitev zaman. Na pomoč je prihitelo še gasilno društvo iz Gaberja ter vojaštvo iz vojašnice kraja Aleksandra v Gaberju, ki je pod vodstvom svojih častnikov obkrožilo cinkarstvo objekto, da ljudje, ki se jih je kmalu nabralo več sto pred vhodom, niso mogli vdreti na dvorišče in tako ovirati gasilnega in reševalnega dela.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovarjenega cinkovega belila in žveplene kisline, postavljeni izven vsake nevarnosti. Pogorelo poslopje je bilo zgrajeno šele v oktobru 1930 in se je nahajalo v polnem obratu. Škoda je cenjena trenutno na okrog pol milijona dinarjev. Le takojšnjemu in več ko požarotvornemu delu gasilcev pod razumnim vodstvom uvidenih voditeljev velja zahvala, da se ogenj ni še bolj razširil in uničil cele tovarne, ki zaposluje velikansko število delavstva. Pogorelo poslopje bo takoj obnovljeno in bo pričel obratovati po izjavah strokovnjakov menda že v približno 6 tednih.

Ogenj je bil okrog pol dne v glavnem pogasjen in sosednji objekti, kjer so se nahajale skladišnice večje količine iztovar

## KRATKA DNEVNA ZGODBA

BORIS RIHTERŠIČ:

## SESTRA AMALIJA

Kakor bi se bilo takrat nekaj utrvalo v njem — velik naguban zastor, ki ga je ločil od življenja. Njegova roka, ki je dotlej mirno ležala na odeji, se je zganila in zezla na čelo. Čisto počasi. Potem je malo odprla oči, kakor bi se bal pogledati v svet. In oči so postajale čedalje večje.

Nemirno je begal njegov pogled po sobi, ki je bil vsa v belini. Beli zidovi, beli zastori, belo pohištvo. Krvavo rdeče rože v vazi na mizi so bile edino, kar je kričalo v njej. Slab je bil. To je dobro čutil že pri prvi kretanji. Še misli ni mogel zbrati. Potem se je zasekalo vanj vprašanje:

— Kje sem? Kako sem prišel semkaj?

Kakor ljudje, ki se v temi iščejo, pa se ne morejo najti. Kličejo se in silijo drug drugega, ko pa grede tja, odkoder je bil prišel glas, ne najdejo nikogar. Take so bile njegove misli. Krčevito je stisnil veke in šele potem, ko jih je spet odprl, se je zavedel, kako je bilo.

Bilo je... kdaj? Nenadoma se mu je zazdelo, da je že strašno dolgo, morda meseca, morda leta. Takrat je šel k Miri, da bi jo slikal, sredi ulice je hodil in mislil, kako bo mešal barve, kako bo zastavljal čopce, da bo vse, kakor mora biti. Kako bo naslikal mehko linijo njenega vratu, njeno mirno čelo, in oči, ki se niso prav nič podajale temu čelu. Kolikrat ga je obšla neumna misel, da te oči niso njene, da jih je morala nekdo zamenjati. Preveč žive so bile...

Da, k njej je bil namenjen, po sredi ceste je hodil vase zaverovan in potem je nenadoma začel za seboj glas avtomobilskega trobilja. Odkoči ti je hotel, toda bilo je že prepozno. Avto ga je zgrabil. Silen udarec ga je tresel ob tla in potem je padel v temo in se šele zdaj zbudil.

Kakor vizija so šli mimo njega ti spomini. Plašno se je ozri okrog sebe. Ali je bil sam? Ne, pri njegovem vzglavju je sedela starejša ženska, redovnica, in pazila na vsak njegov gib.

Torej je v bolnišnici in bogve kako dolgo že, in kako dolgo še bo. Tedaj je usmiljenka opazila, da bdi in ga priklicala:

— Gospod Logar, ali ste se zbudili?

— Da, zbudil sem se, — je rekel.

— Kako dolgo sem že tu?

— Šest dni, — mu je odgovorila.

— In ves čas sem ležal v nezavesti?

— Da, — je prikimala.

Ko je začel njen glas, se je zdrznil. Prav nič vseč mu ni bil ta glas. Skoraj oduren se mu je zdel. Bolj natančno jo je pogledal. Pod veliko bele oglatnico je videl bled obraz. Tako bled je bil, da je bil prepričan, da mora biti bolna. In mrtve oči je imela. Zdalj so strmele...

le v molitvenik z velikimi črkami in čisto mirne so bile. Kadar se je zganila, je zažvenketal kovinski molek.

In čemerem je bil njen obraz. Nekaj ga je na njem odbijalo. Utrujenost, ki se je razodevala iz vsake črte, mir, ki mu je bil zopern. Nikdar ni mogel redovnic.

Počasi so tekale ure in kar neznožno se mu je zdelo. Prav vesel je bil, ko je opoldne šla.

Po kosilu ga je obiskal zdravnik, njegov sošolec. Dolgo se je nista videla, tako da sta že skoraj pozabila drug na drugega. Povedal mu je, v kakšni nevarnosti je bil. Ko ga je avto tresel ob pločnik, mu je rob blatnika razmesaril nogo in pretrgal glavno žilo. V poslednjem trenutku so ga prepeljali v bolnišnico in mu rešili življenje s transfuzijo krvi. Drugače bi bil izkrmel.

Logar ga je začuden gledal. Ali je to mogoče? Ali je bil res v taki nevarnosti?

Zdravnik se mu je nasmehnil.

— Ko boš malo boljše, to razvezem roko. Tam se je prav dobro videl, kje smo prerezali glavno žilo, da smo vili vanjo nove krvi.

Logar je molčal. Tako čudno, neverjetno se mu je zdelo vse, kar je pravkar čul. Šele čez dolgo je dvignil glavo, ki mu je padla na blazino in rekel tiho:

— In kdo je žrtvoval svojo kri?

Povej mi, prosim te.

— Rad bi ti povedal, pa ne smem. Obiljubil sem, da tega nihče ne zve. Besedo sem dal.

— Okruten si, doktor, — je rekel užaljeno. — Ne pustiš me, da bi se zahvalil človeku, ki mi je rešil življenje.

— Ne smem, — je ponovil zdravnik. — Vsaj zdaj ne. Morda boš kasneje zvedel.

Ko je Logar videl, da zdravnik ne pregovori, je nehal siliti vanj.

Popoldne so ga naložili na nosilnico in ga nesli na vrt. Posadili so ga v senco pod košat kostanj. Topel veter je vel od juga. Zdelo se mu je, da mu prinaša novih moči in nekaj kakor veselje, mu je leglo na lice.

Toda potem je spet prišla stara redovnica. Vse veselje ga je minulo, nenadoma je izginilo, da sam ni vedel kdaj in kam.

Skoraj uro je sedela pri njem in ni rekla niti besedice. Potem je sam prekinil molk.

— Sestra Amalija, kdo je ves čas bedel pri meni, ko sem ležal v nezavesti? — Jo je vprašal. Da ji je tako ime, mu je povedal zdravnik.

— Jaz ne, — je odvrnila. Nekaj kakor nejevolja je bilo na njenem obrazu. Molila je in on jo je zmotil.

Toda ni odnehal.

— Povejte mi, ali me je kdo obiskal?

Brez besed je prikimala.

— Prijatelj?

Skomignila je z ramo. Potem ga je postrani pogledala.

— Sestra Amalija, povejte mi, ali je bila med njimi tudi mlada gosposodična?

Prikimala je spet.

— Ona mi je prinesla rože, kjer so cvetele prav take rože.

Kolikrat se je trudil, ni mogel spraviti z nje več besedice. Jezilo ga je in ni je več povpraševal.

Ko se je drugo jutro zbudil, sestra Amalije ni bilo v sobi. Namestu nje je sedela pri njem mlajša usmiljenka. Takoj si je mislil, da še ne more biti dolgo tu, in to mu je tudi potrdila. Vprašal jo je, kako da ni več sestre Amalije.

— Že pred nekaj tedni so jo poklicali v drug samostan. V Francijo je šla. Saj je bila tu samo mimogrede.

Potem je nekaj pomislil.

— Mi pa vi povejte, kdo je bedel pri meni, ko sem ležal v nezavesti.

— Jaz sem bila, — je odvrnila.

— Vi? In kako, da vas včeraj ni bilo?

— Odpočiti sem se morala. Zato me je nadomestovala sestra Amalija. Samo je tako želela.

— Sama? — se je Logar začudil, toda svojega začudenja ni pokazal. Zahvalil se je mladi usmiljenki.

— Popoldne je spet prišel zdravnik. Ko ga je pregledal, mu je povedal, da bo lahko v nekaj dneh zapustil bolnico.

Logar je bil vesel. Zdelo se mu je, kakor bi se mu bil težak kamen odvalil od srca. Čeprav so mu vsi stregli in zanj skrbeli, se je vendar počutil kakor ujetnik v ječi. Nobena vest ga ni mogla tako razveseliti, kakor ta.

Potem sta se pogovarjala o marsičem. Ko je zdravnik že odhajal, se je spomnil Logar sestre Amalije in mu rekel, kako vesel je, da je odšla.

Zdravnik se je počasi obrnil k njemu in mu dejal nekaj odčitaje:

— Žal mi je, da si rekel te besede. Morda bo tudi tobi, ko zveš...

— Kaj? — se je začudil Logar, ki zdravnikovih besed ni razumel.

— Zdalj, ki ni tu, ti lahko povem. Sestra Amalija je bila tista, ki je dala svojo kri, da ti je rešila življenje.

## NOVO! NOVO!

Gospod Ivan Kampotič, glavni zastopnik čikaškega urada Cunard črte, se je te dni vrnil iz New Yorka v Chicago, nam sporoča, da bodo vsi naši potniki in izletniki, ki se podajo dne 20. junija z velikim Cunardovim parnikom iz New Yorka, dobili brezplačno jugoslovanske vize, in jim bo treba plačati na jugoslovanskih železnicah le polovično voznino.

Posebni voz za ta parnik se odpre iz Chicago direktno v New York, in oni, ki si nabavijo povratne karate, jih dobe bolj poceni.

ZA DOM SLEPCEV V LJUBLJANI

so darovali v tovarni Mi Baby Hat Co., sledeči rojaki:

Mr. & Mrs. August Guardia; Mrs. Mary Rép; Miss Frances Holesek; Mrs. T. Kowatsch.

Skupaj \$12.00.

Denar sprejeli in ga bomo odpisali na pristojno mesto.

Uprava.

## KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE

## SO RAZPRODANE

Sprejemamo pa članarino za bodoče leto. Članarina znaša \$1.—

Člani dobe potem knjige po pošti naravnost iz Ljubljane.

Uprava "G. N."

## TURŠKE VOLITVE

Svetovna vojna je izpremenila politični režim cele vrste držav; v tej vrsti je poleg Rusije doživela Turčija največje izpremembe. Vsa njena revolucija pa je delo enega samega človeka, ki ga grof Sforza v svojih opisih velikih državnikov imenuje "realističnega diktatorja". Ta diktator, Mustafa Kemal, je v nekoliko letih dal Turčiji čisto drugo lice. Leta 1919, ko je začel s svojim pokretom, je bila država kašiča v popolnem razsulu; bila je zavzeta v temo nevednosti in zaprta vsem velikim tokom civilizacije. Danes se Turčija že uvršča v obsestvo naprednih držav. V desetih letih je po železni volji enega samega človeka preskočila stoletja in skoraj čez noč se je prelevila iz patrijarhalno-absolutistične v vsaj navidez moderno parlamentarno državo.

Že od samega začetka je Mustafa Kemal paša, voditelj usode turškega naroda, pokazal veliko sposobnost za razne eksperimente in njih praktično uporabo, pri vsem tem pa v glavnem nikdar ni krenil za začrtane poti. Njegova prva velika narodna skupščina ni odgovarjala popolnoma njegovim željam, ker je deloma iz načelnega opozicijskega, deloma pa iz konservativnosti zelo ovrhala njegovo reformatorično delo. Pri novih volitvah je dobila vse mandate Kemlova narodna stranka in parlament je deloval brezhibno kot stroj za registracijo vladnih ukrepov. Kmalu pa se je pokazalo, da tudi tak parlament ni mogel sodelovati pri Kemlovi prenovitvenem delu, zato se je Kemal odločil zopet za nov eksperiment. Obrnil se je na svojega poslanika v Parizu in ga zaprosil, naj ustanovi opozicijsko skupščino v narodni skupščini. Feti bej je z navdušenjem pristal na predlog, Kemal pa je uvedel zopet svojo tiska in govora. A ta nenadna svoboda je naenkrat rodila zle posledice. Okoli Feti-beja, ki mu je "gazi" dodelil vlogo službenega opozicijskega, so se proli Feti-bej in Kemlovi volji začeli zbirati vsi reakcijski elementi v Turčiji in Kemal, ki tega razvoja ni pričakoval, je uvidel, da je napravil napačno potezo, zato je kmalu zopet dekretiral razpust nove stranke.

Po tem ponovljenem poskusu si je prizadeval odkriti vzroke, zakaj so njegovi načrti na tak nepričakovan način propadli. Prepotoval je osebno vsa država, stopil v stike z vsemi sloji prebivalstva ter proučeval pogoje položaja na licu mesta. V teku svojega potovanja je prišel do zaključka, da marsikaj ni v redu in ko se je vrnil v Angoro, je razpustil parlament, znižal poslanske dnevnice za tretjino in razpisal kompromis med enostranskim sistemom lenobe in neodzgovornosti in dvostranskim sistemom besnega sovraštva med dvema strankama, ki se borita za nadvlado. Narodna stranka naj bi ostala še naprej edina priznana politična stranka, toda 30 izmed 317 sedežev v parlamentu naj bi ostalo prostih za poslance, katerih program se razlikuje od načel narodne stranke. Na ta način je opozicija dobila peščico narodnih zastopnikov, ki bodo vedno bdeli nad delom vlade, ne da bi obenem dajali potuho razdiralnemu elementu, ki skušajo porušiti vse dobro delo revolucije. Ta opozicija ne sme imeti nobene lastne organizacije, zlasti ne izven parlamenta, med narodom. Na drugi strani pa imajo ti službeni opozicijski veliki kulturno misljo v politični vzgoji naroda. Njih dolžnost je, da vzbude pri turškem narodu zavest za javne dolžnosti in za politično odgovornost. Ružen teh 30 opozicijskih poslancev je, da je tudi cela sestava novega parlamenta močno izpremenjena. Mnogim zastopnikom narodne stranke gazi ni več poklonili svojega zaupanja; izpadli so iz spiska poslancev, da se je v parlament nove, sveže, zlasti mlade sile.

Volitve, ki so se ravncar vršile, so tudi izpadle popolnoma po Kemlovi želji, kakor drugače pač ni bilo pričakovati. Izvolitev male opozicije se morda zdi sliha komedije, je pa vsekakor originalna zamisel, katere smoter je, da prebudi turško centratno upravo, ki je čisto le krmila, kljub temu, da se je preselila iz zaspanske Carigrada v impulzivno Angoro. Sedaj, ko je gazi prevel tudi ponovno aktivno vlogo nad narodno stranko, si je vladna svesta, da bo nova skupščina mnogo čulnejša, strožji varuh interesov naroda in nepopravljivi nadzornik vladnega delovanja.

Po tem ponovljenem poskusu si

## POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno vito naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

## CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar  
San Francisco, Jacob Laushin

## COLORADO

Denver, J. Schutte  
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffit  
Salida, Louis Costello  
Walsenburg, M. J. Bayuk

## INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

## ILLINOIS

Aurora, J. Verbich  
Chicago, Joseph Blush, J. Bevtič  
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar  
Cicero, J. Fabian  
Joliet, A. Anzelc, Mary Bamblich

J. Zaletel, Joseph Hrovat  
La Salle, J. Spelich  
Mascoutah, Frank Augustin  
North Chicago, Anton Kobal  
Springfield, Matija Barborich  
Waukegan, Jože Zelenc

## KANSAS

Girard, Agnes Močnik  
Kansas City, Frank Žagar

## MARYLAND

Steyer, J. Černe  
Kittimiller, Fr. Vodopivec

## MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe  
Detroit, Frank Stular

## MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouše, Frank Pucelj  
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula  
Evelth, Louis Gouše  
Gilbert, Louis Vessel  
Hibbing, John Povše  
Virginia, Frank Hrvatich

## MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

## MONTANA

Klein, John R. Rom  
Roundup, M. M. Fanlan  
Washoe, L. Champa

## NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

## NEW YORK

Gowanda, Karl Strmisha  
Little Falls, Frank Masle

## OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti  
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kartinger, Jacob Resnik, Math Slapnik  
Ercola, F. Pali

je prizadeval odkriti vzroke, zakaj so njegovi načrti na tak nepričakovan način propadli. Prepotoval je osebno vsa država, stopil v stike z vsemi sloji prebivalstva ter proučeval pogoje položaja na licu mesta. V teku svojega potovanja je prišel do zaključka, da marsikaj ni v redu in ko se je vrnil v Angoro, je razpustil parlament, znižal poslanske dnevnice za tretjino in razpisal kompromis med enostranskim sistemom lenobe in neodzgovornosti in dvostranskim sistemom besnega sovraštva med dvema strankama, ki se borita za nadvlado. Narodna stranka naj bi ostala še naprej edina priznana politična stranka, toda 30 izmed 317 sedežev v parlamentu naj bi ostalo prostih za poslance, katerih program se razlikuje od načel narodne stranke. Na ta način je opozicija dobila peščico narodnih zastopnikov, ki bodo vedno bdeli nad delom vlade, ne da bi obenem dajali potuho razdiralnemu elementu, ki skušajo porušiti vse dobro delo revolucije. Ta opozicija ne sme imeti nobene lastne organizacije, zlasti ne izven parlamenta, med narodom. Na drugi strani pa imajo ti službeni opozicijski veliki kulturno misljo v politični vzgoji naroda. Njih dolžnost je, da vzbude pri turškem narodu zavest za javne dolžnosti in za politično odgovornost. Ružen teh 30 opozicijskih poslancev je, da je tudi cela sestava novega parlamenta močno izpremenjena. Mnogim zastopnikom narodne stranke gazi ni več poklonili svojega zaupanja; izpadli so iz spiska poslancev, da se je v parlament nove, sveže, zlasti mlade sile.

Volitve, ki so se ravncar vršile, so tudi izpadle popolnoma po Kemlovi želji, kakor drugače pač ni bilo pričakovati. Izvolitev male opozicije se morda zdi sliha komedije, je pa vsekakor originalna zamisel, katere smoter je, da prebudi turško centratno upravo, ki je čisto le krmila, kljub temu, da se je preselila iz zaspanske Carigrada v impulzivno Angoro. Sedaj, ko je gazi prevel tudi ponovno aktivno vlogo nad narodno stranko, si je vladna svesta, da bo nova skupščina mnogo čulnejša, strožji varuh interesov naroda in nepopravljivi nadzornik vladnega delovanja.

Po tem ponovljenem poskusu si

je prizadeval odkriti vzroke, zakaj so njegovi načrti na tak nepričakovan način propadli. Prepotoval je osebno vsa država, stopil v stike z vsemi sloji prebivalstva ter proučeval pogoje položaja na licu mesta. V teku svojega potovanja je prišel do zaključka, da marsikaj ni v redu in ko se je vrnil v Angoro, je razpustil parlament, znižal poslanske dnevnice za tretjino in razpisal kompromis med enostranskim sistemom lenobe in neodzgovornosti in dvostranskim sistemom besnega sovraštva med dvema strankama, ki se borita za nadvlado. Narodna stranka naj bi ostala še naprej edina priznana politična stranka, toda 30 izmed 317 sedežev v parlamentu naj bi ostalo prostih za poslance, katerih program se razlikuje od načel narodne stranke. Na ta način je opozicija dobila peščico narodnih zastopnikov, ki bodo vedno bdeli nad delom vlade, ne da bi obenem dajali potuho razdiralnemu elementu, ki skušajo porušiti vse dobro delo revolucije. Ta opozicija ne sme imeti nobene lastne organizacije, zlasti ne izven parlamenta, med narodom. Na drugi strani pa imajo ti službeni opozicijski veliki kulturno misljo v politični vzgoji naroda. Njih dolžnost je, da vzbude pri turškem narodu zavest za javne dolžnosti in za politično odgovornost. Ružen teh 30 opozicijskih poslancev je, da je tudi cela sestava novega parlamenta močno izpremenjena. Mnogim zastopnikom narodne stranke gazi ni več poklonili svojega zaupanja; izpadli so iz spiska poslancev, da se je v parlament nove, sveže, zlasti mlade sile.

Volitve, ki so se ravncar vršile, so tudi izpadle popolnoma po Kemlovi želji, kakor drugače pač ni bilo pričakovati. Izvolitev male opozicije se morda zdi sliha komedije, je pa vsekakor originalna zamisel, katere smoter je, da prebudi turško centratno upravo, ki je čisto le krmila, kljub temu, da se je preselila iz zaspanske Carigrada v impulzivno Angoro. Sedaj, ko je gazi prevel tudi ponovno aktivno vlogo nad narodno stranko, si je vladna svesta, da bo nova skupščina mnogo čulnejša, strožji varuh interesov naroda in nepopravljivi nadzornik vladnega delovanja.

Po tem ponovljenem poskusu si

je prizadeval odkriti vzroke, zakaj so njegovi načrti na tak nepričakovan način propadli. Prepotoval je osebno vsa država, stopil v stike z vsemi sloji prebivalstva ter proučeval pogoje položaja na licu mesta. V teku svojega potovanja je prišel do zaključka, da marsikaj ni v redu in ko se je vrnil v Angoro, je razpustil parlament, znižal poslanske dnevnice za tretjino in razpisal kompromis med enostranskim sistemom lenobe in neodzgovornosti in dvostranskim sistemom besnega sovraštva med dvema strankama, ki se borita za nadvlado. Narodna stranka naj bi ostala še naprej edina priznana politična stranka, toda 30 izmed 317 sedežev v parlamentu naj bi ostalo prostih za poslance, katerih program se razlikuje od načel narodne stranke. Na ta način je opozicija dobila peščico narodnih zastopnikov, ki bodo vedno bdeli nad delom vlade, ne da bi obenem dajali potuho razdiralnemu elementu, ki skušajo porušiti vse dobro delo revolucije. Ta opozicija ne sme imeti nobene lastne organizacije, zlasti ne izven parlamenta, med narodom. Na drugi strani pa imajo ti službeni opozicijski veliki kulturno misljo v politični vzgoji naroda. Njih dolžnost je, da vzbude pri turškem narodu zavest za javne dolžnosti in za politično odgovornost. Ružen teh 30 opozicijskih poslancev je, da je tudi cela sestava novega parlamenta močno izpremenjena. Mnogim zastopnikom narodne stranke gazi ni več poklonili svojega zaupanja; izpadli so iz spiska poslancev, da se je v parlament nove, sveže, zlasti mlade sile.

Volitve, ki so se ravncar vršile, so tudi izpadle popolnoma po Kemlovi želji, kakor drugače pač ni bilo pričakovati. Izvolitev male opozicije se morda zdi sliha komedije, je pa vsekakor originalna zamisel, katere smoter je, da prebudi turško centratno upravo, ki je čisto le krmila, kljub temu, da se je preselila iz zaspanske Carigrada v impulzivno Angoro. Sedaj, ko je gazi prevel tudi ponovno aktivno vlogo nad narodno stranko, si je vladna svesta, da bo nova skupščina mnogo čulnejša, strožji varuh interesov naroda in nepopravljivi nadzornik vladnega delovanja.

Po tem ponovljenem poskusu si

je prizadeval odkriti vzroke, zakaj so njegovi načrti na tak nepričakovan način propadli. Prepotoval je osebno vsa država, stopil v stike z vsemi sloji prebivalstva ter proučeval pogoje položaja na licu mesta. V teku svojega potovanja je prišel do zaključka, da marsikaj ni v redu in ko se je vrnil v Angoro, je razpustil parlament, znižal poslanske dnevnice za tretjino in razpisal kompromis med enostranskim sistemom lenobe in neodzgovornosti in dvostranskim sistemom besnega sovraštva med dvema strankama, ki se borita za nadvlado. Narodna stranka naj bi ostala še naprej edina priznana politična stranka, toda 30 izmed 317 sedežev v parlamentu naj bi ostalo prostih za poslance, katerih program se razlikuje od načel narodne stranke. Na ta način je opozicija dobila peščico narodnih zastopnikov, ki bodo vedno bdeli nad delom vlade, ne da bi obenem dajali potuho razdiralnemu elementu, ki skušajo porušiti vse dobro delo revolucije. Ta opozicija ne sme imeti nobene lastne organizacije, zlasti ne izven parlamenta, med narodom. Na drugi strani pa imajo ti službeni opozicijski veliki kulturno misljo v politični vzgoji naroda. Njih dolžnost je, da vzbude pri turškem narodu zavest za javne dolžnosti in za politično odgovornost. Ružen teh 30 opozicijskih poslancev je, da je tudi cela sestava novega parlamenta močno izpremenjena. Mnogim zastopnikom narodne stranke gazi ni več poklonili svojega zaupanja; izpadli so iz spiska poslancev, da se je v parlament nove, sveže, zlasti mlade sile.

Volitve, ki so se ravncar vršile, so tudi izpadle popolnoma po Kemlovi želji, kakor drugače pač ni bilo pričakovati. Izvolitev male opozicije se morda zdi sliha komedije, je pa vsekakor originalna zamisel, katere smoter je, da prebudi turško centratno upravo, ki je čisto le krmila, kljub temu, da se je preselila iz zaspanske Carigrada v impulzivno Angoro. Sedaj, ko je gazi prevel tudi ponovno aktivno vlogo nad narodno stranko, si je vladna svesta, da bo nova skupščina mnogo čulnejša, strožji varuh interesov naroda in nepopravljivi nadzornik vladnega delovanja.

Po tem ponovljenem poskusu si

je prizadeval odkriti vzroke, zakaj so njegovi načrti na tak nepričakovan način propadli. Prepotoval je osebno vsa država, stopil v stike z vsemi sloji prebivalstva ter proučeval pogoje položaja na licu mesta. V teku svojega potovanja je prišel do zaključka, da marsikaj ni v redu in ko se je vrnil v Angoro, je razpustil parlament, znižal poslanske dnevnice za tretjino in razpisal kompromis med enostranskim sistemom lenobe in neodzgovornosti in dvostranskim sistemom besnega sovraštva med dvema strankama, ki se borita za nadvlado. Narodna stranka naj bi ostala še naprej edina priznana politična stranka, toda 30 izmed 317 sedežev v parlamentu naj bi ostalo prostih za poslance, katerih program se razlikuje od načel narodne stranke. Na ta način je opozicija dobila peščico narodnih zastopnikov, ki bodo vedno bdeli nad delom vlade, ne da bi obenem dajali potuho razdiralnemu elementu, ki skušajo porušiti vse dobro delo revolucije. Ta opozicija ne sme imeti nobene lastne organizacije, zlasti ne izven parlamenta, med narodom. Na drugi strani pa imajo ti službeni opozicijski veliki kulturno misljo v politični vzgoji naroda. Njih dolžnost je, da vzbude pri turškem narodu zavest za javne dolžnosti in za politično odgovornost. Ružen teh 30 opozicijskih poslancev je, da je tudi cela sestava novega parlamenta močno izpremenjena. Mnogim zastopnikom narodne stranke gazi ni več poklonili svojega zaupanja; izpadli so iz spiska poslancev, da se je v parlament nove, sveže, zlasti mlade sile.

Volitve, ki so se ravncar vršile, so tudi izpadle popolnoma po Kemlovi želji, kakor drugače pač ni bilo pričakovati. Izvolitev male opozicije se morda zdi sliha komedije, je pa vsekakor originalna zamisel, katere smoter je, da prebudi turško centratno upravo, ki je čisto le krmila, kljub temu, da se je preselila iz zaspanske Carigrada v impulzivno Angoro. Sedaj, ko je gazi prevel tudi ponovno aktivno vlogo nad narodno stranko, si je vladna svesta, da bo nova skupščina mnogo čulnejša, strožji varuh interesov naroda in nepopravljivi nadzornik vladnega delovanja.

Po tem ponovljenem poskusu si

je prizadeval odkriti vzroke, zakaj so njegovi načrti na tak nepričakovan način propadli. Prepotoval je osebno vsa država, stopil v stike z vsemi sloji prebivalstva ter proučeval pogoje

IGO KAŠ:

## Roški biser.

(Nadaljevanje.)

— Zadovoljni bodete. Imam tam na oni strani — rekli pokaže proti zapadu — prijateljev, ki mi radi pomorejo; ali temu treba časa in novcev!

— Novcev dobiš, kolikor treba, ali časa mi ne trati, — reče Marino. — Štalo bo dosti. To je izvrsten izum. Videl sem nekaj enako stvar. Lahko jo priredim, kjer koli hočete; o določenem času zdrane vzmet, počl, in največje ladje se razprše v zrak! Toda za vaš namen potrebujemo majhne stvari; ne mnogo hrupa in samo sprednji del ladij, pravite? — To bo težko delo! Koliko mi naštejete na roko?

— Za sedaj sto goldinarjev, — reče Marino in odšteje denar na mizo.

Tedaj mislite resno? — reče oni in oko se mu zaiskri. — Ali stvar je draga, jako draga in dodati morate še toliko. Treba mi jih je tudi za pot. Odriniti moram v Bari na Laško in odtod moram dolgo potovati do prijateljev, in ti bodo tudi zahtevali nekaj.

— Dobro, evo ti še sto goldinarjev in glej, da se vrneš najkasneje začetkom prihodnjega meseca. Vidiš, osmega kimovca mora oni stroj izpolniti svojo dolžnost!

— Da, da, na malo Gospojnico. — Dvajset zlatov mi hočete dati? — Gotovo, ako se ti posreči.

— In ako ne? — Vešala! — pravi Marino zaničljivo in se odpravlja. — Oglubite mi jih trideset! — prosil Mijat prepozno, — in vidi del boste čuda.

— Bodi; toda ako izpregovoriš o tem besedico, glej ta samokres! Te svinčenke prejmeš, da te glava ne bo nikdar več bolela!

Prestrašeno pogleda Mijat grozečo cov. — Ne bo treba. Dobno vam poslušam.

Ko odide Marino, prešteje Mijat denar in ga zadovoljen vtakne v žep.

— Tako, vas imam, drugi pa še pridejo. Le počakaj, trdoročki lakomnik! Kako dobro, da imam oni vražji stroj pri sebi in da umejem, kako je ravnati z njim! Na Laško pojdem ali pa tudi ne. V Dubrovniku lahko živim dva tedna veselo, da bo kaj.

Tako je govoril Mijat, izpil steklenico in se vrgel na ležišče.

\*

Na Lušici pri Rožah so živeli po starem običaju.

Hugon je prihajal k Vladičevim, risal je in pripovedoval, Evdoksija pa ga je poslušala. O zadnjih svojih listih nista govorila; toda čustva je ovajalo oko, in marsikdaj se je Marino nagubalo lice, ki je bil pogosto navzdol. Toda pravega vzroka tožbi ni imel, ker je bila prav sedaj Evdoksija proti njemu tolikanj ljuba, kakor še nikdar: proti Hugonu pa se je vedla, kakor proti bratu ali dobremu prijatelju.

Pogosto se so poskušali v pristanišču, kdo je urnejši in kdo bolj vlada jadrom in krmilu.

Veseli so bili teh voženj tako, da si so izmislili ba prihodnji praznik veliko jadranje na prosto morje, kjer se naj odloči, komu gre prva pohvala.

To je bilo novo delo našemu prijatelju. Stari ribič ga je poučeval, kako je ravnati z jodri in krmilom, in dostikrat sta ostala vse popoldne na morju; na večer pa mu je še stari Vladič naročil to in ono in ga pripravljaj za veliko borbo.

Ko se je vožnja že bolj priučil, povabi lje nekega dne Evdoksijo in njeno mater na ladjo. In to je bilo zlo. Marino se je tresel od jeze, in ko so se vrnili z morja, je očital Evdoksiji vprito vseh njeno vedenje rekoč, da mu ni po volji, kar pušča ženina samega in se vozi s tujcem po morju. Toda oče Nikefor je pomiril razjarjenega moža, in neljuba nevihta je bila kmalu zadušena.

Drugo jutro prejme Marino poročilo, da ga Mijat na večer pričakuje. Zdrzne se nekoliko, toda takoj se mu oko vražje zablisne in težko čaka noči, ki mu mora naznaniti pomoček za osvetlo.

\*

— Torej vidite, da ni nevarnosti za onega, ki sedi pri krmilu, samo sprednji del ladje se razruši. In čas se da prirediti kar najmanjšane, — pravi Mijat, ko razkazuje Marino strošek s kolesi in napetimi vzmetmi. — Samo recite, kateri dan, katero uro, katero minuto bi radi imeli. — Ali morda ne mislite več nato? — pristavi porogljivo, ko gleda Marino zamišljen predse. — Saj deklet tudi lahko prepustite onemu tujcu! Kaj vam je treba žene, ko jih lahko na vsak prst dobite po deset!

— Molči in poslušaj, — zavrne ga Marino bledega obraza. — Na praznih ob petih popoldne bodi. Ti me v čolnu prepelješ na ono stran, in ko pojdem k Vladičevim, greš na mojo jadrnico, katero ti pokažem, in prirediš steno. Kadar odjadramo, vozi se z menoj, da se otmem o pravem času. Toda glej, da te nikdo ne spozna!

— Vem, vem! Meni lahko verujete! — In sedaj plačilo! — Po dovršenem delu! — Gospod, onadva stotaka nista bila dovolj. Dajte še kaj! — Vraga! Koliko še hočete? — Petdeset goldinarjev se in moje plačilo! Ljubše mi je, ako me prej plačate; Bog ve, ali se kasneje še domislite te malenkosti!

— Lupeš! Treba me ni opominjati, saj sem sem ti prinesel plačilo. Evo ti dvajset zlatov! — Zeljno sede Mijat po njih in jih pregleda. — To je premalo. Za to ne storim ničesar. — Daj pa meni, storim sam! — Ne, tega ne umejete. Tedaj, kadar se posreči, kar namerjate, dajte mi znova dvajset zlatov.

— Deset, ne jednega več. Kakor hočeš. Ali si mi poslušen, ali mi pa vrni novce. In mi ni treba tvoje pomoči!

Rekli seže na mizo, kjer se leži denar. Mijat ga pokrije z roko: — Ne, ne, pustite; vse vam storim. — Tedaj veš, kar je treba. Bodi oprezen! — Ej, ne pravite mi tega! Z Bogom! Marino odide.

— Sedaj se veseli, kirsna nevesta! — reče pri sebi. — Ne, on ne jz — kmoš se na morskem dnu.

V sobi pa pospravlja Mijat novce in govori za Marinom:

— Sedaj te imam v pesti! Sedaj se mi boš pokoril za to, kar si mi storil pred petimi leti, ko si me tožil zaradi tatvine! Ali misliš, da sem pozabil? — In kaj sem ti vzel? Sodček rakije za grlo! — Tvoje novce imam, bza to prejmem tvojo osvetlo! Onih deset zlatov ti darujem!

Šmeje skrivni nevarni stroj pod posteljo?

— Kaj so izničili Vladičevi?

Sedaj se zamislil. Nekako zadovoljna radost ga obide, ko reče:

— Ali to do veselje!

III.

Jasno jutro je napočila osmega kimovca.

Hugon je pohajal po brdovju. Gnala ga je neka notranja sila, da se je posvetoval sam s seboj.

— Česa še iščem tukaj? Evdoksije ni moči pripraviti do drugih misli in sam živim čudno zaničljivo!

Kri mu šine v lice, ko tako pomišlja, in odloči se odpotovati. Ali zdajci se domisli: — In k čemu? Bode z Evdoksijo? — Toliko se ga je privadila, da bi zela čutila njegovo odsotnost, pogrešala bi ga in žalovala! Zato je trdno uverjen, da mora ostati.

Več dni je že trajal notranji boj, ne da bi mogel ukreniti kaj pravega. Sedaj pa sklene, naj odloči Evdoksija sama, ali ostane ali ne.

Ko se vrne v vas, zbirajo se vsi v pristanišču ovenčani čolni in z smrečjem pokrite ladje, da odrinejo proti Sutorini k beli Marijini cerkvi. Ostali roški stenočnik pa prestajajo pred hišami in gledajo za odhajajočimi zrcelci.

Evdoksija je stala na balkonu, čegar ograja je bila odlična s cvetlicami in celandri. Ko jo Hugon ugleda, pozdravi jo, trdno odlični, naj precej razsodi o njegovi nameri.

Napoti se v njeno hišo, kjer ga sprejme prijazno, kakor vselej, in ga za roko odvede na balkon.

Kakor temnomodra pčinka se razprostira pred njima morje, samo krožči lahkih valov se blišče v svetlem solncu. Ladje na jadra in na vesla orjejo po valovju iz vseh krajev. Petje in radosten smeh se rablega z njim, in mogla bi plaže med njimi proti kotoru parobrod, kakor bi plaval labod skozi goste vrste kričečih rac.

— Tam plavaj ladja, ki me morda že jutri odpelje, — reče Hugon nalahno.

Evdoksija se zgane.

— Kaj, oditi hočete? — izpregovori s tresočim glasom.

— Rad bi ostal pri vas za vse življenje! Toda čemu? Bodiva si odkritosrčna. Znano vam je, kako vas ljubim...

— Nikar! Ne govorite dalje, ljubi Hugon — prvič ga je nagovorila po imenu, — ne težite mi duha, ki je itak žalosten dovolj. Usmilite se me in ostanite mi prijatelj kakor do sedaj — o potovanju pa ne govorite.

— In vendar moram! — reče Hugon, umikaje se njenemu pogledu. — V strastnem, nekrstnem boju se mučiva in oteči se ne moreva, dokler ne pustite nesrečne misli, ki vas samo trpinči. Marina ne ljubite in vendar mu hočete podati roko!

— Ako tako mislite, je seveda najbolje, da odpotujete, — seže mu deklica tožna v govor. — Morda je bolje — za vas, ako me putite sva.

Bledo je njeno lice, oko žareče in brez solza.

— Ali za Boga, kako temu pomoči, Evdoksija? Čujte me, recite, odkrito Marino, da ga ne marate, da mu ne morete biti žena!

— Ne, ne! Obetala sem mu, in ako me ne oprosti sam, tedaj se ne morem oteči teh spon. Oprostil pa me ne bo, časi mi umira srce. Na svojo pravico se opira in ni ga človeka, da bi mu jo ovrget, kaj li jaz!

— Ali to je nečloveško! Saj se mu niste prodali z dušo in telesom!

— Nevesta se ne sme izneveriti obljubi. Nikdo bi me ne pogledal!

— In svoje življenje srečo hočete žrtvovati predsodku, prenapeteni besedi, dasi proti volji svojih roditeljev? Mhudo življenje bi vprej v jarem, ki vas bo težil vse življenje? In ne samo svoje sreče, Evdoksija, vi žrtvujete tudi srečo nekega drugega — zaradi nepremišljene zvestobe!

— Kako me žalostite! Da bi mogla ravnati drugače — danes vam povem odkrito: da morem drugače, nikdar bi ne učakali žalosti zaradi mene! Druga bi si izvolila smrt — jaz sprejemem trdnega srca, kar mi prinese bodočnost, dasi dobro vem, da ima za mene zgolj tugo!

— Tedaj vidite, Evdoksija, da je res bolje, ako grem. Glejte, kako se dviga dim iz dimnika! Jutri se vrne parobrod in me odpelje v domovino!

— In jaz ostanem tukaj — toda pojdit, saj mora biti tako! Kdo ve, kaj bi se pripetilo! Ali ločiva se prijateljski, samo to mi obljubite, — reče Evdoksija napol glasno.

— Nikdar te ne pozabim, ti vzorno, hrobro dekle! Nebeški Oče te blagoslovi in ti zlaščaj breme, katero sprejmeš tako svojevolično, — odgovori Hugon in ji stisne roko.

— Ne svojevolično, — odgovori deklica. — Bil je čas, ko sem poznala samo Marina in se nadejala, da bodem srečna z njim. Takrat sem se mu obljubila. In prišel je čas, ko sem se mu izneverila v srcu. Sedaj je vse končano. Toda pustiva te misli. Danes prebivja dan, kakor bi ne bila govorila ničesar.

— Kakor želite, Evdoksija! Žalovati nama bo seveda še časa dovolj.

— Pojdite sedaj, da pomagava očetu urediti našo ladjo. Kako se veselim popoldanske vožnje! Zadnje moje veselje bode... Kje bode jutri obsore?

(Koniec prihodnjic.)

## Vsakovrstne

## KNJIGE

POUČNE KNJIGE  
POVESTI in ROMANI  
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

## "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN  
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

# KNJIGARNA

## "GLAS NARODA"

216 West 18th Street  
New York, N. Y.

### RAZNE POVESTI in ROMANI:

|                             |                                    |
|-----------------------------|------------------------------------|
| Ana Karenina (Tolstoj)      | zanimivi roman (2 zvezka) ..\$5.50 |
| Amerika, povsed deča, dama  | .....                              |
| Agitator (Kernik) broš.     | .....                              |
| Andrej Hofer                | .....                              |
| Beneška vedečevalka         | .....                              |
| Blagorajski biser           | .....                              |
| Beli mecen                  | .....                              |
| Belo noči, mali junak       | .....                              |
| Balkanska Turška vojaka     | .....                              |
| Balkanska vojaka, s slikami | .....                              |
| Boj in smaga, pov.          | .....                              |
| Blagajna Velikega vojvode   | .....                              |
| Belfegor                    | .....                              |
| Boy, roman                  | .....                              |
| Burška vojaka               | .....                              |
| Časlin dnevnik              | .....                              |
| Čisti darovi                | .....                              |
| Bojka pot na Bledu          | .....                              |
| Bojka pot na Šmarni gori    | .....                              |

## Cankar:

|                                 |       |
|---------------------------------|-------|
| Grešnik Lenard, broš.           | ..... |
| Mimo življenja                  | ..... |
| Mrtve mesto                     | ..... |
| Romantične duše                 | ..... |
| Ovčice                          | ..... |
| Cesar Jofel II.                 | ..... |
| Cvetina Boregrajaka             | ..... |
| Čebela                          | ..... |
| Črtice iz življenja na knjižnih | ..... |

## Drobiz, in razne povesti

|                             |       |
|-----------------------------|-------|
| apisa Milčinski             | ..... |
| Darvana, zgodovinska povest | ..... |
| Dekle Eliza                 | ..... |
| Dalmatinske povesti         | ..... |
| Dolga roka                  | ..... |
| Do Ohrida in Bitolja        | ..... |
| Doli z orožjem              | ..... |
| Don Kihot iz La Manhe       | ..... |

## Ove slike. — Njiva, Starka —

|                                       |       |
|---------------------------------------|-------|
| (Meško)                               | ..... |
| Devica Orleanška                      | ..... |
| Duhovni boj                           | ..... |
| Dedek je pravil; Marinka in škrteljki | ..... |

## Elizabeta

|                                 |       |
|---------------------------------|-------|
| Fabjola ali cerkev v Katakombah | ..... |
| Fran Baron Trenk                | ..... |
| Filozofska zgodba               | ..... |
| Fra Diavolo                     | ..... |
| Godovnik (2 zvezka)             | ..... |
| Gospodarica sveta               | ..... |
| Godovski katekizem              | ..... |
| Gostilne v stari Ljubljani      | ..... |
| Grška Mitologija                | ..... |
| Gusarji                         | ..... |
| Gusar v oblakih                 | ..... |
| Hadži Murat (Tolstoj)           | ..... |

## Hči papeža, vez

|               |       |
|---------------|-------|
| broš.         | ..... |
| Hektorjev meč | ..... |
| Hedvika       | ..... |

## Hudi časi, Blago duša, veselogra

|                                       |       |
|---------------------------------------|-------|
| Enclana (Kmetova)                     | ..... |
| Huda Bredna (II. sv.)                 | ..... |
| Humoristi, groteske in satire, vesano | ..... |
| broširano                             | ..... |

## Izlet z Brončica

|                                   |       |
|-----------------------------------|-------|
| Izbrani spisi dr. H. Dolenc       | ..... |
| Iz tajnosti prirode               | ..... |
| Iz modernega sveta, trilo vpa     | ..... |
| Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger: | ..... |
| 2 zvezka                          | ..... |

## Igrače broširano

|                             |       |
|-----------------------------|-------|
| igralce                     | ..... |
| Jagnje                      | ..... |
| Janko in Metka (za otroke)  | ..... |
| Jermak Zmagovaj, Med plavci | ..... |

## Jutri (Strug) trd. v.

|                                              |       |
|----------------------------------------------|-------|
| broš.                                        | ..... |
| Jurčičevi spisi:                             | ..... |
| Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih | ..... |
| Senečov sin, broš.                           | ..... |
| 6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer               | ..... |
| broširano                                    | ..... |

## Juan Miserija (Povesti iz španškega

|                                              |       |
|----------------------------------------------|-------|
| Miljenja                                     | ..... |
| Kako sem se jaz ilkal (Aleševic) I. zvezek   | ..... |
| Kako sem se jaz ilkal (Aleševic) II. sv.     | ..... |
| Kako sem se jaz ilkal (Aleševic) III. zvezek | ..... |

## Kerujaka brata, povest in mislj

|                                   |       |
|-----------------------------------|-------|
| nov v Koreji                      | ..... |
| Krvna osveta                      | ..... |
| Kuhinja pri kraljici gosli nolici | ..... |

## Kaj se je Markaru sanjalo

|                             |       |
|-----------------------------|-------|
| Kazaki                      | ..... |
| Krišev pot patra Kupljonika | ..... |
| Kaj se je kmatali dr. Oka   | ..... |
| Levstikov obrabi sipi       | ..... |

## I. sv. Peoni — Ode in elegije

|                                                          |       |
|----------------------------------------------------------|-------|
| Senečje — Romanos, balade in legende — Tolstoj (Levstik) | ..... |
| 5. sv. Silka Levstika in njegove kritike in pesniške     | ..... |
| Trdo vesano                                              | ..... |

## Ljubljanske slike; Hiti lastnik

|                                                                                                        |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Trgovci, Kpčijski stražnik, Uradnik, Jesični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakara, Duhovnik, itd. | ..... |
| Lev na izene (roman)                                                                                   | ..... |
| Lucifer                                                                                                | ..... |
| Marjetica                                                                                              | ..... |
| Materina štev                                                                                          | ..... |
| Moje življenje                                                                                         | ..... |
| Mali Lord                                                                                              | ..... |
| Milijonar brez denarja                                                                                 | ..... |
| Malo življenje                                                                                         | ..... |

## Maron, kršanski deček iz Libana

|                               |       |
|-------------------------------|-------|
| nona                          | ..... |
| Mladih snobovskih lastni živ- | ..... |
| topi                          | ..... |

## Lev na izene (roman)

|                        |       |
|------------------------|-------|
| Lucifer                | ..... |
| Marjetica              | ..... |
| Materina štev          | ..... |
| Moje življenje         | ..... |
| Mali Lord              | ..... |
| Milijonar brez denarja | ..... |
| Malo življenje         | ..... |

## Maron, kršanski deček iz Libana

|                               |       |
|-------------------------------|-------|
| nona                          | ..... |
| Mladih snobovskih lastni živ- | ..... |
| topi                          | ..... |

## Mitarjev James

|                                                   |       |
|---------------------------------------------------|-------|
| Musolina                                          | ..... |
| Mrtvi Gostil                                      | ..... |
| Mali Kmet                                         | ..... |
| Moson                                             | ..... |
| Malskosti (Ivan Albrecht)                         | ..... |
| Mladina smeh. Zbirka povesti na slovenska mladina | ..... |

## Mitarjev James

|                                                   |       |
|---------------------------------------------------|-------|
| Musolina                                          | ..... |
| Mrtvi Gostil                                      | ..... |
| Mali Kmet                                         | ..... |
| Moson                                             | ..... |
| Malskosti (Ivan Albrecht)                         | ..... |
| Mladina smeh. Zbirka povesti na slovenska mladina | ..... |

Kretanje Parnikov

Shipping News

|             |                                               |              |                                            |
|-------------|-----------------------------------------------|--------------|--------------------------------------------|
| 3. Junija:  | George Washington, Cherbourg, Hamburg         | 6. Julija:   | Ile de France, Havre                       |
| 4. Junija:  | Europa, Cherbourg, Bremen                     | 15. Julija:  | St. Louis, Cherbourg, Hamburg              |
| 5. Junija:  | Republic, Cherbourg, Hamburg                  | 16. Julija:  | Hamburg, Cherbourg, Hamburg                |
| 6. Junija:  | Stuttgart, Cherbourg, Bremen                  | 17. Julija:  | Dresden, Cherbourg, Bremen                 |
| 7. Junija:  | Ile de France, Havre                          | 18. Julija:  | Berengaria, Cherbourg                      |
| 8. Junija:  | Saturnia, Trst                                | 19. Julija:  | Olympic, Cherbourg                         |
| 9. Junija:  | Olympic, Cherbourg                            | 20. Julija:  | America, Cherbourg, Hamburg                |
| 10. Junija: | Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam        | 21. Julija:  | Bremen, Cherbourg, Bremen                  |
| 11. Junija: | Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam        | 22. Julija:  | Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam     |
| 12. Junija: | Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam        | 23. Julija:  | Paris, Havre                               |
| 13. Junija: | America, Cherbourg, Hamburg                   | 24. Julija:  | Europa, Cherbourg, Bremen                  |
| 14. Junija: | General von Steuben, Boulogne Sur Mer, Bremen | 25. Julija:  | Mauretanien, Cherbourg                     |
| 15. Junija: | Mauretanien, Cherbourg                        | 26. Julija:  | President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg    |
| 16. Junija: | Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg             | 27. Julija:  | Deutschland, Cherbourg, Hamburg            |
| 17. Junija: | France, Havre                                 | 28. Julija:  | Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen           |
| 18. Junija: | Leviathan, Cherbourg                          | 29. Julija:  | Homerie, Cherbourg                         |
| 19. Junija: | Homerie, Cherbourg                            | 30. Julija:  | New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam |
| 20. Junija: | Volendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam         | 31. Julija:  | Roma, Napoli, Genova                       |
| 21. Junija: | Bremen, Cherbourg, Bremen                     | 1. Avgusta:  | France, Havre                              |
| 22. Junija: | President Harding, Cherbourg, Hamburg         | 2. Avgusta:  | Milwaukee, Cherbourg, Hamburg              |
| 23. Junija: | St. Louis, Cherbourg, Hamburg                 | 3. Avgusta:  | New York, Cherbourg, Hamburg               |
| 24. Junija: | *Aquitania, Cherbourg                         | 4. Avgusta:  | Vulcania, Trst                             |
| 25. Junija: | France, Havre                                 | 5. Avgusta:  | Aquitania, Cherbourg                       |
| 26. Junija: | Leviathan, Cherbourg                          | 6. Avgusta:  | George Washington, Cherbourg, Hamburg      |
| 27. Junija: | Homerie, Cherbourg                            | 7. Avgusta:  | Hamburg, Cherbourg, Hamburg                |
| 28. Junija: | Volendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam         | 8. Avgusta:  | New York, Cherbourg, Hamburg               |
| 29. Junija: | Bremen, Cherbourg, Bremen                     | 9. Avgusta:  | Vulcania, Trst                             |
| 30. Junija: | Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam        | 10. Avgusta: | Majestic, Cherbourg                        |
| 31. Junija: | Dresden, Cherbourg, Bremen                    |              |                                            |